

Viešoji įstaiga
„KULTŪROS PAVELDO
AKADEMIJA“
Universiteto g. 7,
LT-2000 Vilnius,
tel./faks.: (8-22) 68 72 51

prisideda prie Lietuvos
pilių išsaugojimo,
atkreipdama dėmesį į jų
garsią istoriją, šandienine
būkle, gaivina istorines
tradicijas. Organizuoja
šventes, skirtas Lietuvos
karybos istorijos
pristatymui ir
populiarinimui.
Jų metu kalami senoviniai
ginklai, inscenizuojami
viduramžių riterių
turnyrai, pasirodo
šiuolaikinė Lietuvos
kariuomenė.

Lietuvos Respublikos
KRAŠTO APSAUGOS
MINISTERIJA

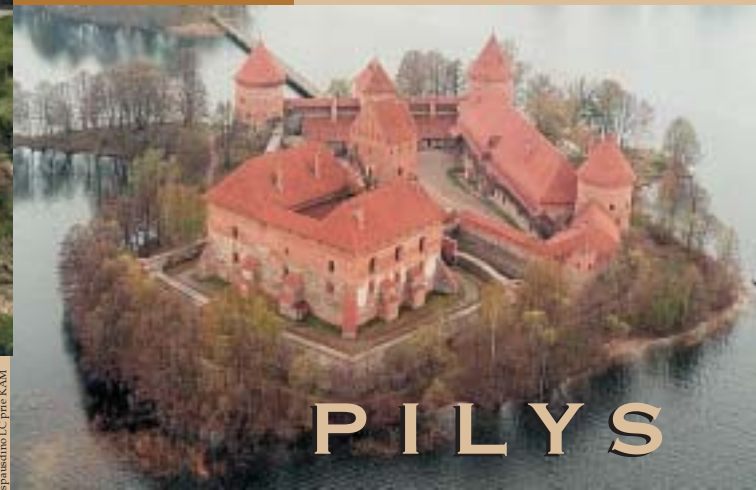

Archeologinių vietų žvalgymas iš oro.
Viešoji įstaiga
KULTŪROS PAVELDO IŠSAUGOJIMO PAJĖGOS
Piliakalnio g. 10, LT-2003 Vilnius,
El. paštas: vagne@delfi.lt

● *Trakų pusiasalio pilis*

Maketa vaizdas išspausdinti LC prie KAM

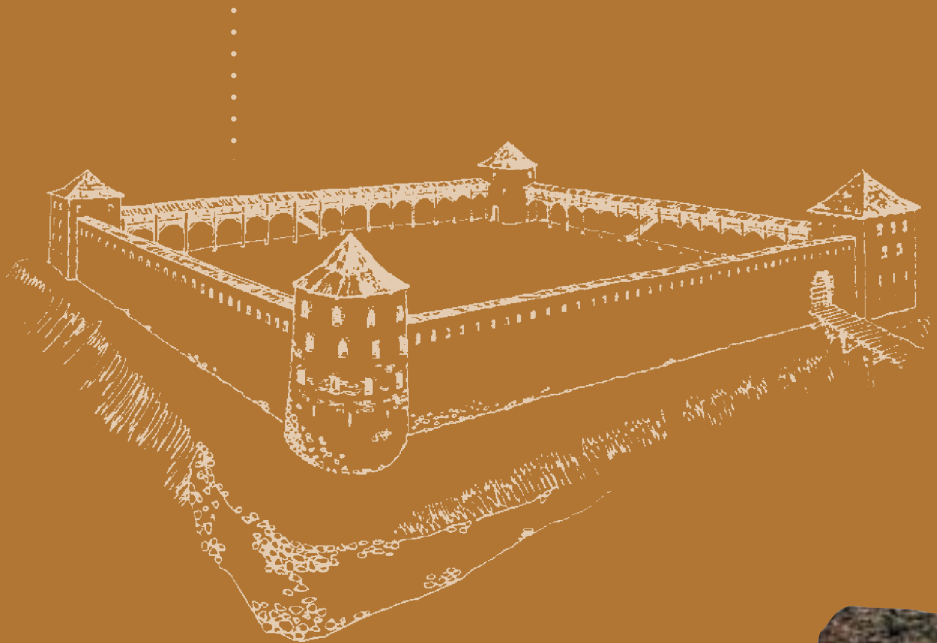

PILYS

Trakų salos pilis

SENOJI • LIETUVOS • GYNYBOS • SISTEMA

*Gardinės pilies
rekonstrukcijos
pavyzdys*

- Mūrinės pilys pradedamos statyti paskutiniais kovų su kryžiuočiais metais. Šios pilys statomos nebesitaikant prie reljefo, o svarbiausias jų gynybinis elementas — mūro sienos. Mūrinės pilys anksčiausiai atsirado centrinėje Lietuvos valstybės dalyje ir sudarė gynybinį žiedą apie Gediminaičių tėvoniją.

- Visos mūrinės Lietuvos pilys, pagal jų gynybos ir statybos požymius skirstomos į tris pagrindines grupes.

- Pirmąją grupę sudaro Medininkų, Krėvos, Kauno ir Lydos gardinės pilys, statytos gintis nuo frontinio puolimo, be šaunamojo ginklo. Tokios pilys statytos iki XIV—XV a. sandūros. Šios pilys buvo įrengiamos žemumose, joms būdingi ne rūmai pilies kieme, o ant pačios sienos pastatyti bokštai su gyvenamosiomis patalpomis.

- Antrajam tipui priklauso Vilniaus, Gardino, Naugarduko, Trakų pusiasalio pilys, pastatytos kalnuose ir pritaikytos gintis nuo šaunamojo ginklo. Šių pilių sienos 3—3,5m storio, sienų kampuose įrengti bokštai, kuriuose, kaip ir sienose, daug šaudymo angų. Bokštai išsikiša į lauką už sienų linijos, kad galima būtų šaudyti į flangą. Tokių pilių kiemuose yra rūmai, ūkiniai pastatai ir įvairios dirbtuvės. Trakų Salos pilis yra išimtinio, vandens tipo pilis, pritaikyta gintis nuo šaunamojo ginklo.

- Tobulėjant artilerijai XVI a. pradedamos statyti bastioninės pilys. Puolamieji artilerijos smūgiai čia atremiami nebe mūro

sienomis, o žemių pylimais, kuriose įrengti puslankiu einantieji mūrai palei griovį, kad galima būtų šaudyti išilgai griovio. Tipiška bastioninė buvo Biržų pilis, bastionai buvo įrengti Kaune, Vilniuje.

- Pilys neišliko tokios, kokios buvo pastatytos. Daug kartų sugriautos ir vėl atstatytos, jos pasakoja apie ūkinę ir politinę krašto istoriją, rodo praeities kariavimo būdus, statybos techniką ir architektūros meną.

- Pilis saugoti — nereiškia jas atstatyti. Pirmiausiai reikia išlikusias dalis konservuoti, kad jos toliau neirtų, ir kai kurias dalis, nebekeliančias abejonių dėl jų autentiškumo, restauruoti, kad būtų aiški visos pilies ar jos dalies paskirtis.

◆ *Medininkų pilis*

◆ *Naugarduko pilis*

